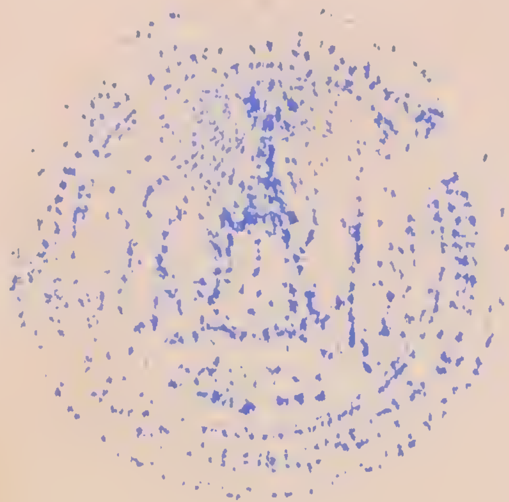
อนุสรณ์

ในงานพระราชทานเพลิงศพ

นายโกวิท จิตต์ประเสริฐ

ณ เมรุวัดหลวงอรัญประเทศ

วันอาทิตย์ ที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๒๒

ขอขอบพระคุณแด่ทุกท่านที่ให้เกียรติ
มาในงานพระราชทานเพลิงศพ
นายโกวิท จิตต์ประเสริฐ
หากมีข้อบกพร่องประการใด
ขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วย

คณะเจ้าภาพ

อนุสรณ์

ในงานพระราชทานเพลิงศพ

นายโกวิท จิตต์ประเสริฐ

ณ เมรุวัดหลวงอรัญประเทศ

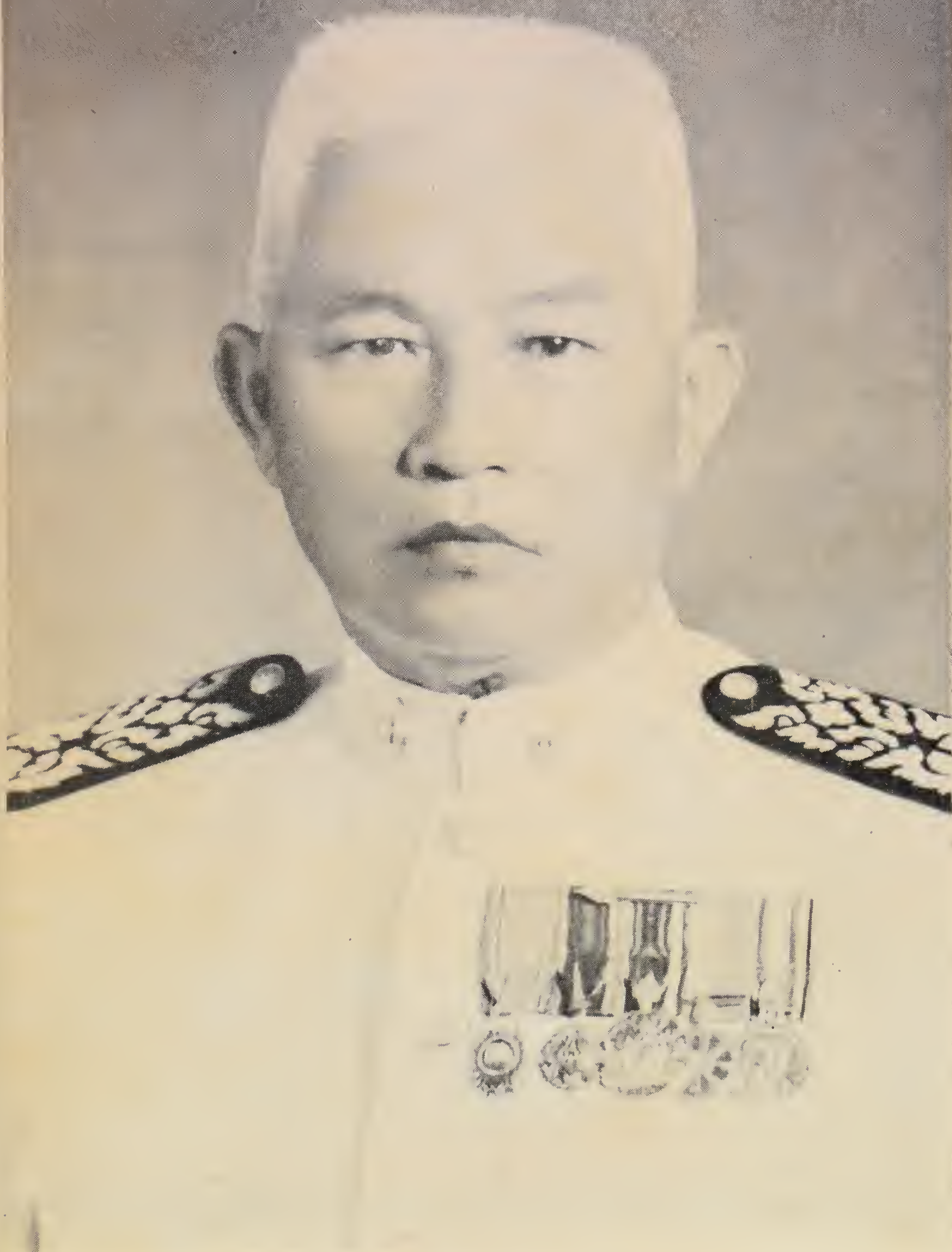
วันอาทิตย์ ที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๒๒

พิมพ์ที่โรงพิมพ์พระจันทร์ ท่าพระจันทร์ กรุงเทพมหานคร
นางสนิธวรรณ บุณยศิริพันธุ์ ผู้พิมพ์และผู้โฆษณา ๒๕๒๒

คำนำ

เพื่อให้การบำเพ็ญกุศลอุทิศแด่นายโกวิท จิตต์ประเสริฐ เป็นไปอย่างสมบูรณ์ ภรรยาและบุตร ธิดา ของนายโกวิท จิตต์ประเสริฐ จึงได้เลือกพิมพ์ตำรา ยาแผนโบราณ ที่มีคนใช้แล้วได้ผล เป็นอนุสรณ์ในการพระราชทานเพลิงศพครั้งนี้ เพื่อว่าท่านผู้ใดได้รับแจกไปจะได้นำไปใช้ให้เป็นประโยชน์แก่ตน ถ้ามีประโยชน์แล้วก็ขอได้โปรดอุทิศส่วนกุศลนี้ให้แก่เจ้าของยาผู้ล่วงลับไปแล้วด้วย กุศลอันใดที่จะได้ในทานในครั้งนี้ จงเป็นภาวะปัจจัยให้นายโกวิท จิตต์ประเสริฐ ได้บรรลุผลในภพในภูมิที่พึงประสงค์ และจงมีความสุขในภพนั้นภูมินั้นยิ่ง ๆ ขึ้นไป เทอญ.

ภรรยา และ บุตร ธิดา

นายโกวิท จิตต์ประเสริฐ

ชาตะ วันที่ ๒๖ เมษายน ๒๔๕๘

มรณะ วันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๒๑

อายุ ๖๒ ปี ๑๐ เดือน ๒๐ วัน

ประวัติ
นายโกวิท จิตต์ประเสริฐ

นายโกวิท จิตต์ประเสริฐ เกิดเมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๔๕๘ ตรงกับวันจันทร์ เดือน ๖ ปีเถาะ ที่บ้านวังสะบ้า หมู่ที่ ๑๕ ตำบลหาดนางแก้ว อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี เป็นบุตร นายทอง นางปุ่น จิตต์ประเสริฐ มีพี่น้องร่วมบิดามารดา ๗ คน คือ

๑. นางสอิ้ง วิบูลย์เมธ

๒. นายโกวิท จิตต์ประเสริฐ

๓. นางบ่วย ตันไพบูลย์ (ถึงแก่กรรม)

๔. นายเล็ก จิตต์ประเสริฐ

๕. นางศิริ พลอยไทย (ถึงแก่กรรม)

๖. นายดิลก จิตต์ประเสริฐ

๗. นายดิเรก จิตต์ประเสริฐ

ได้สมรสกับนางสาวระเบียบ ตฤณวร เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๘๙ มีบุตรธิดา รวม ๖ คน คือ

๑. นางสาววัชรี จิตต์ประเสริฐ (ภ.บ.)
   กองวัณโรค กรมควบคุมโรคติดต่อ กระทรวงสาธารณสุข

๒. นางสาววัชราภา จิตต์ประเสริฐ (วท.บ.) วิทยาศาสตร์การอาหาร
   กองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข

๓. ร.ท. หญิงลาวัลย์ จิตต์ประเสริฐ (บช.บ.)
กองโครงการและงบประมาณ กรมกำลังพลทหารบก กระทรวงกลาโหม

๔. นางสาววรทรัพย์ จิตต์ประเสริฐ (สต.บ.)
โรงพยาบาลอรัญประเทศ

๕. นายบวรกูล จิตต์ประเสริฐ (วศ.บ.)
กองบำรุงรักษาไฟฟ้า สถานีไฟฟ้าย่อยการไฟฟ้าฝ่ายผลิต

๖. นางสาวเบญจวรรณ จิตต์ประเสริฐ นิสิตปี ๔ คณะอักษรศาสตร์
จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย

ได้รับการศึกษาชั้นประถมศึกษา ที่โรงเรียนประจำจังหวัดกบินทร์บุรี ซึ่งสมัยนั้นยังเป็นจังหวัดอยู่ ต่อมาภายหลังจึงเป็นอำเภอกบินทร์บุรี ขึ้นกับจังหวัดปราจีนบุรี

หลังจากการศึกษาแล้วก็ยังคงพักอยู่ที่วัดท่าพานิช อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี จนอายุครบอุปสมบท ท่านเจ้าคุณธรรมสันทัศกาจารย์ก็จัดการอุปสมบทให้ โดยบิดามารดายกให้เป็นบุตรบุญธรรม เมื่ออุปสมบทแล้วก็ได้อยู่ปรนนิบัติท่านเจ้าคุณพ่อได้ ๓ ปี ก็ลาสิกขาบท ท่านเจ้าคุณได้พาไปฝากกับผู้บังคับกองตำรวจภูธร สมัยขุนชงัดระวังเหตุ เป็นผู้บังคับกอง สมัครเป็นตำรวจก็ได้รับการอุปการะเป็นอย่างดีจากท่านผู้บังคับกองและครอบครัว ครั้งแรกก็เป็นเพียงพลตำรวจ ต่อมาก็เรียนและสอบเลื่อนเป็นสิบตรี สิบโท ตามลำดับ

ในสมัยนั้นไทยได้ขอดินแดนคืนจากฝรั่งเศสได้สำเร็จก็ขอย้ายไปอยู่เขตแดนกัมพูชา อำเภอไพลิน และเมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน พ.ศ. ๒๔๘๕ ได้ย้ายเข้าประจำอยู่ที่สถานีตำรวจภูธรจังหวัดพระตะบอง

วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๘๙ ได้ขอย้ายเข้ามาอยู่ที่อำเภออรัญประเทศ ประจำอยู่สถานีตำรวจภูธรคลองลึก ชายแดนติดต่อระหว่างอรัญประเทศกับด่านปอยเปต อยู่ห่างจากตลาดอรัญประเทศไป ๕ กิโลเมตร ครั้งนั้นไม่มีรถยนต์โดยสารเหมือนอย่างทุกวันนี้ ต้องอาศัยจักรยานบ้าง หรือเดินด้วยเท้าส่วนมาก ครั้งนั้นนับว่าได้รับความลำบากอยู่สักหน่อย ประมาณ พ.ศ. ๒๔๙๒ ก็ได้ขอลาออกจากราชการตำรวจ หันมาทำการค้าขายโดยความซื่อสัตย์สุจริตก็มีคนให้เครดิตพอตั้งเนื้อตั้งตัวได้ นิสัยใจคอโอบอ้อมอารี และมีความยุติธรรม จะทำการสิ่งใดก็ทำไปโดยตรง ๆ ไม่เห็นแก่หน้าผู้ใด ผู้ใดทำผิดก็บอกเตือนว่าผิดโดยไม่ว่าใครมาแต่ไหน ชอบช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่เห็นแก่ของตอบแทนใด ๆ ทั้งสิ้น สุขุมเยือกเย็น รักบุตรภริยามาก ยอมลำบากคนเดียวสร้างฐานะด้วยลำแข้งของตนจริง ๆ ส่งเสริมบุตรธิดาได้เรียนหนังสือสูง ๆ เนื่องจากเป็นคนมีอุปนิสัยดีดังกล่าว จึงเป็นที่รักใคร่ชอบพอของบุคคลทั่วไปและเพื่อนฝูงทุกคน

เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๙๖ ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลตำบลอรัญประเทศ และได้รับความไว้วางใจจากสมาชิกสภาเทศบาลได้เป็นประธานสภาเทศบาล เมื่อ ๑๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๙๖ ต่อมาอีก ๔ ปี เมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๐๑ ก็ได้รับเลือกตั้งจากชาวอรัญประเทศได้เป็นเทศมนตรี เทศบาลตำบลอรัญประเทศ จนถึง ๑๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๗ รวมได้รับเลือกเป็นเทศมนตรีถึง ๔ สมัย ถึงแม้จะไม่ได้เป็นเทศมนตรีในสมัยต่อมา ก็ยังได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลตำบลอรัญประเทศอีก เมื่อ ๑๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๗ และอยู่ในตำแหน่งนี้จนสิ้นอายุขัยด้วยโรคมะเร็งที่ปอด หลังจากที่ได้รับการรักษาพยาบาลที่โรงพยาบาลโรคทรวงอกนนทบุรี

และสถาบันมะเร็งแห่งชาติ เมื่อวันจันทร์ ที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๒๑ รวมอายุได้ ๖๓ ปี

ภรรยาและบุตรทุกคน ขอขอบพระคุณนายแพทย์ พยาบาล และเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลโรคทรวงอกนนทบุรี โดยเฉพาะนายแพทย์สมบัติ ผดุงจันทร์ และ แพทย์หญิง ประคอง เขจรนันทน์ ที่ได้ให้การดูแลรักษาพยาบาลเป็นอย่างดียิ่ง ตลอดระยะเวลาที่เข้ารับการรักษาพยาบาลในโรงพยาบาลโรคทรวงอก.

ภรรยา บุตร — ธิดา เมื่อวันสวดพระอภิธรรม

๒๓ มี.ค. ๒๑

คำไว้อาลัยแด่คุณโกวิท

สุดที่จะบรรยายความรักความอาลัยออกมาเป็นตัวหนังสือได้ตามความรู้สึกในใจได้ถูก เพราะว่าคุณเป็นคนดีอย่างสุดซึ้งท่วมท้นหัวใจ ชีวิตจิตใจของดิฉันเหมือนดังว่าหมดกำลังกาย หมดกำลังใจ คือหมดไปเกือบทุกอย่าง ดีแต่ว่ามีลูก ๆ เป็นเพื่อน ตลอดเวลาน้ำตาเอ่อเป็นนิจจนคนทักว่าตาแฉะ แต่ความจริงน้ำตามันล้นออกจากดวงใจมาปรากฏในดวงตา มันเป็นความเศร้าที่ยากที่จะสรรหาคำพูดมาบรรยายได้

คุณโกวิท ผู้เป็นที่รักและนับถือของดิฉัน ตั้งแต่แต่งงานจนคุณจากดิฉันไปเป็นเวลา ๓๒ ปี คุณไม่เคยเจ็บถึงกับล้มหมอนนอนเสื่อเลยสักครั้งเดียว แต่มาครั้งนี้เริ่มป่วยได้ไม่นานเลย คุณก็ต้องเข้าโรงพยาบาล ดิฉันอยู่ดูแลเฝ้าอย่างใกล้ชิดก็พยายามให้คุณได้รับยา อาหารตามเวลา เพื่อจะได้มีเรี่ยวมีแรงหาย แต่ผลของมันไม่ได้สมหวังดังใจเลย ตลอดเวลาที่ร่วมชีวิตกันมา คุณไม่เคยทำให้ดิฉันลำบากใจเลย มีความเป็นอยู่ง่าย ๆ ไม่จู้จี้ขี้บ่น คุณเป็นทั้งสามีและพ่อที่ประเสริฐสุดยากจะหาผู้ใดมาเปรียบได้ ๖๓ ปี นั้นน้อยเหลือเกินลูก ๆ ก็ยังไม่ได้เป็นผู้ใหญ่โดยสมบูรณ์แบบสักคนเดียว ดิฉันเศร้าใจจนบอกไม่ถูก มีลูกหกคนก็ไม่สามารถอยู่รวมกันได้ทั้งหกคน เช้าขึ้นก็ต่างคนต่างไปทำงาน ถ้าไม่นับลูกแล้วดิฉันก็เหมือนอยู่ตัวคนเดียวในโลกจริง ๆ ขณะที่คุณมีชีวิตอยู่ ลูกชายก็เคยพูดว่าจะบวชให้ตอนพึ่งจบจากมหาวิทยาลัยมาใหม่ ๆ คุณก็ต้องการให้ลูกทำงานก่อน แล้วจึงค่อยลาบวชทีหลัง ผลสุดท้ายก็เลยไม่ได้บวชให้ลูกชายคนเดียว แต่ก็นับว่ายังดีที่ลูกของเรามีความกตัญญูดี ที่มีจิตคิดจะบวชให้คุณแม้จะเป็นเวลาสั้น ๆ คุณก็จะได้เห็นชายผ้าเหลืองเขาในครั้งนี้นะคะ

ด้วยอานุภาพกุศลผลบุญบวชลูกนี้จงได้ปรากฏแก่คุณโกวิทผู้เป็นที่รักของดิฉันด้วย ส่วนดิฉันที่ยังไม่ด่วนจากลูก ๆ ตามคุณไปก็เพราะต้องการอยู่บำเพ็ญบุญกุศลส่งไปให้คุณทุกวัน ดิฉันได้ทำบุญไม่ว่าครั้งอดีต–ปัจจุบัน และในอนาคตขอส่งบุญกุศลนั้น ๆ ไปถึงคุณโกวิท จิตต์ประเสริฐ ด้วย จะไปเกิดอยู่ในภพใดภูมิใดขอจงมีความสุขในภพนั้นภูมินั้นยิ่ง ๆ ขึ้นไป เทอญ.

ระเบียบ จิตต์ประเสริฐ

คำไว้อาลัยของลูก ๆ

พ่อมีอาการหายใจหอบรุนแรงขึ้น แม่จึงได้โทรศัพท์เรียกลูก ๆ ที่ทำงานทุกคนมาพร้อมหน้ากัน เมื่อเวลาประมาณ ๑๕.๐๐ น. ของวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๒๑ ตัวพ่อเย็นมากจนพวกเราตกใจ รีบช่วยกันนวดตามมือและเท้าที่เย็นชืดจนกระทั่งเวลาผ่านไป ๒ ชั่วโมงกว่า ก็ไม่มีอะไรดีขึ้น พ่อลืมตาขึ้น ท่าทางเหมือนอยากจะพูดอะไร แล้วก็มองหน้าทุกคนอันมีแม่ที่อยู่ใกล้ชิดพ่อตลอดเวลา และลูก ๆ ทั้ง ๖ คน พ่อยิ้มอย่างสบายใจและหมดลมหายใจทันที เวลา ๑๘.๒๐ น.

ตั้งแต่พ่อเริ่มเข้าโรงพยาบาล ลูก ๆ ไม่เคยมีความคิดว่า พ่อจะจากพวกเราไปเร็วอย่างนี้ ได้แต่คิดกันว่า มันอาจกินเวลานานแต่เราก็พอใจที่จะเห็นพ่อของเราไปเรื่อย ๆ ไม่ว่าจะนานเท่าไร ดังนั้น พวกเราจึงเสาะแสวงหายาทั้งแผนปัจจุบันและแผนโบราณที่มีผู้กินหายมาแล้ว ไม่ว่าต้องไปไกลแค่ไหน ลูกคิดแต่ว่าอยากให้พ่อหาย ในช่วงแรก ๆ พ่อไม่มีอาการป่วยใด ๆ เลย ลุกนั่งเดินได้สะดวกเหมือนไม่ได้ป่วย มีแต่น้ำหนักตัวลดลงมาก จนกระทั่งเดือนหนึ่งผ่านไปพ่อผอมลงมาก กินอาหารไม่ได้ ไม่มีแรงลุกและมีอาการปวดบริเวณหลังมากขึ้นทุกที ๆ แต่ถึงอย่างนั้นก็ตาม พ่อไม่เคยบ่นถึงอาการปวดให้ลูกหรือแม่ฟังเลย แต่ลูก ๆ ก็สังเกตเห็นจากสีหน้าที่แสดงความเจ็บปวด พอลูกถามพ่อก็บอกว่าไม่ปวด ๆ และไม่ยอมกินยาแก้ปวด จนกระทั่งเมื่อพ่อรู้สึกปวดมากเหลือเกินจนไม่ได้นอนเลย พ่อจึงยอมกินยาแก้ปวดและได้หลับพักผ่อนบ้างพ่อจ๋า ลูกไม่อยากคิดถึงอาการทุกข์ทรมานที่พ่อต้องประสบเพราะโรคนี้เลย มันทำให้ลูกเสียใจที่ไม่สามารถทำอะไรที่จะช่วยบรรเทาหรือยับยั้งมันเพื่อพ่อของลูก

ได้ และโรคภัยก็ชนะและสิ้นสุดลงด้วยการพรากพ่อไปเสีย ลูกได้แต่นึกเสียดายเวลาที่ลูกมีโอกาสสุดท้ายที่จะได้ตอบแทนพระคุณล้นเหลือของพ่อ แต่ลูกก็ไม่ได้ใช้โอกาสนั้นได้เต็มที่เท่าที่ควร ลูกมัวแต่นึกว่าเดี๋ยวพ่อก็หายกลับมาอยู่บ้านตามปกติได้ พ่อเคยเป็นคนที่ได้ชื่อว่า แข็งแรง ไม่เคยล้มเจ็บมาก่อนเลย ท่าทางพ่อก็เป็นคนเข้มแข็งอดทน ไม่เคยแสดงความอ่อนแอให้ปรากฏ แต่เมื่อพ่อมาเป็นคนป่วย พ่ออ่อนแอลงอย่างมาก ทั้งทางร่างกายและทางจิตใจ ลูกคิดว่าลูกเข้าใจความรู้สึกของพ่อที่พ่อมักจะร้องไห้เมื่อมีพี่น้องหรือคนรู้จักสนิทสนมเก่าแก่มาเยี่ยม

แม้ว่าพ่อไม่ได้ใกล้ชิดสนิทสนมหรือคุยเล่นกับลูกมากนัก แต่พวกลูกก็รักพ่อเคารพพ่อแบบที่พ่อเป็น คือ ท่าทางดุ ใบหน้าเรียบเฉย ๆ ไม่พูดเล่นกับลูก ๆ น้อยครั้งนักที่พ่อจะพูดเล่น และหัวเราะเล่นกับลูก เป็นเพราะพ่อมีนิสัยเช่นนี้เอง ลักษณะพ่อก็เป็นคนขรึม ๆ อยู่แล้ว อีกอย่างหนึ่งคือ พ่อทำงานเครียดคนเดียวไม่ยอมให้ใครช่วย พ่อมักจะเห็นพวกลูกเป็นเด็ก และมีหน้าที่เรียนให้ดีเท่านั้นก็สมใจพ่อแล้ว พ่อให้ลูกได้เรียนจนจบปริญญากันทุกคน พ่อไม่เคยพูดว่าจะให้ลูกไปช่วยงานค้าขายที่พ่อทำอยู่ เมื่อมีลูกเสนอ พ่อก็ปฏิเสธ ลูกไม่เคยได้ยินพ่อบ่นเหนื่อยกับงานที่ทำคนเดียวเลยสักครั้ง พ่อทำงานอยู่ไกลจากลูกและแม่ แต่พ่อก็เข้ามากรุงเทพ ฯ บ่อย ๆ อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง เมื่อเข้ากรุงเทพ ฯ พ่อก็มักจะพาพวกลูกไปรับประทานอาหารกันนอกบ้านบางครั้งบางคราว และนั่นก็จะเป็นเวลาที่เราได้ใกล้ชิดกับพ่อมากเป็นพิเศษ

คุณธรรมความดีของพ่อ ถ้าลูกจะบรรยายหมดก็ต้องเขียนมากมายหลายหน้ากระดาษ ขอให้พ่อทราบเถิดว่า ความดีของพ่อจะสลักฝังแนบอยู่ในดวงใจของลูกตลอดชั่วชีวิต ถ้ามีโอกาสเกิดชาติหน้าชาติใดขอให้ลูกได้เป็นลูกของพ่ออีก ลูกจะได้ทำตัวให้สมกับได้มีโอกาสมีพ่อที่ประเสริฐเลิศหาที่เปรียบมิได้

เช่นพ่อของลูก พวกลูกปรารถนาเหลือเกินที่จะให้เวลาหวนกลับคืน เพื่อลูกจะได้ทดแทนคุณและแสดงให้พ่อทราบว่า พวกลูก ๆ รักพ่อมากแค่ไหน

สิ่งที่ลูกจะตอบแทนพระคุณของพ่อในชาตินี้ก็ได้แต่เพียง ขอให้บุญกุศลทั้งหลายทั้งปวงที่ลูกทั้ง ๖ คนได้ประกอบสร้างสมมาตั้งแต่อดีตจนกระทั่งปัจจุบัน รวมถึงทั้งที่ลูกทำในอนาคต ให้ช่วยส่งผลให้พ่อของลูกมีความสุข ไม่ต้องห่วงใยใด ๆ อีก ขอให้พ่อไปสู่สุขคติในสัมปรายภพด้วย เทอญ.

จาก **ลูก ทุก ๆ คน**

คำไว้อาลัยของน้อง

พวกเราน้อง ๆ ทุกคนเมื่อเราสิ้นพ่อและแม่ เราก็มีพี่ชายซึ่งเป็นประดุจพ่อของเราได้เป็นที่พึ่งให้ความอบอุ่น และให้ความอุปการะตลอดมา เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๑ เราได้สิ้นพี่ชายผู้ซึ่งเป็นประดุจพ่อของเราไป พวกเราเศร้าโศกเสียใจมากเพราะพวกเราได้ขาดผู้ให้ความอบอุ่น พวกเราน้อง ๆ จึงขอให้พี่ชายจงมีความสุขในสัมปรายภพ เกิดชาติหน้าขอได้มีโอกาสได้มาเป็นพี่ชายของพวกเราอีก.

รัก อาลัยมาก

จาก **น้อง ๆ ทุกคน**

คำไว้อาลัยจากเพื่อน

ชีวิตเหมือนดวงอาทิตย์ ไม่มีการหยุดอยู่กับที่ ย่อมมีรุ่งอรุณแล้วก็สาย เที่ยง บ่าย เย็น จนลับดวงไปโดยลำดับ ใครจะอ้อนวอนขอร้องให้อยู่คงที่ย่อมเป็นไปไม่ได้

....

โลกในปัจจุบันนี้เต็มไปด้วยสิ่งมหัศจรรย์ สิ่งที่ไม่เคยเห็นเคยรู้ ก็ได้เห็นได้รู้ มีการเปลี่ยนแปลงไม่หยุดยั้ง และการเปลี่ยนแปลงเป็นไปด้วยความรวดเร็ว บทพระราชนิพนธ์เรื่อง "รามเกียรติ์" ตอนศึกกุมภกรรณ ความตอนหนึ่งว่า

"ลัดนิ้วมือเดียวเร็วรีบ ถึงทวีปอุดรเฉลิมศรี
ลงยังพ่างพื้นปัฐพี ใกล้ที่กาลจันทน์บรรพต
เห็นต้นรังใหญ่ไพศาล สูงตะหง่านแทบเทียมลมกรด
ยินดีดั่งได้โสฬส ก็รีบบทจรเข้าไป
เท้ายันบ่ายันมือกระชาก สะเทือนรากดินลั่นหวั่นไหว
โยกฉุดด้วยกำลังอันว่องไว ก็ถอนขึ้นได้ดั่งจินตนา"

ใครจะระลึกบ้างว่า ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก จะมีความรวดเร็วดุจคำว่า ลัดนิ้วมือเดียวรวดรีบ แต่โลกในปัจจุบันนี้สามารถสร้างสรรความรวดเร็วจนเหนือกว่าเสียง แสดงให้เห็นพระปรีชาสามารถของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในสมัยนั้น ทรงจินตนาการเสมือนล่วงรู้เหตุการณ์ในอนาคต ความรวดเร็วไม่ว่าการสื่อสารด้วยเสียงก็ดี ภาพก็ดี การบินก็ดี เป็นสิ่งที่ไม่น่าเชื่อ แต่ก็มีเกิดขึ้นแล้ว ความเปลี่ยนแปลง

ของโลกปัจจุบันนี้ ได้เปลี่ยนแปลงสภาพจิตใจของมนุษย์ทุกรูปทุกนาม คนใดที่ยังมีล่าช้าอืดอาดอย่าว่าแต่ไม่พอกินพอใช้เลย แม้กระทั่งความปลอดภัยต่อชีวิตร่างกายในการเดินข้ามถนนก็ไม่มี ในด้านการดำเนินชีวิตทุกยุคทุกสมัย สมเด็จพระบรมศาสดาได้ตรัสไว้ว่า ไม่ควรเสพติดต่อชีวิตของตัวเอง ฟุ้งเฟ้อเห่อเหิม อยากได้โน่นอยากได้นี่ อยากได้ในลาภที่ไม่ควรได้โดยชอบธรรม ชีวิตไม่ใช่ของเสพติด ชีวิตไม่ใช่สิ่งทดลอง ชีวิตของคนเราเมื่อเปรียบกับความรวดเร็วในปัจจุบันนี้ หรือบทพระราชนิพนธ์ดังกล่าว ชีวิตคนเราก็ชั่วน้อยนิดเดียว มี เช้า สาย บ่าย เที่ยง มืด ค่ำ ด้วยความรวดเร็ว สิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายแหล่ก็ไม่สามารถเหนี่ยวรั้งไว้ได้ ฉะนั้น ความดี ความชั่ว ความเจริญ หรือความเสื่อมก็เกิดจากเจ้าตัวนั่นเอง

คุณโกวิท จิตต์ประเสริฐ ผู้ล่วงลับนี้ เติบโตมารุ่นเดียวกับข้าพเจ้า เริ่มต้นด้วยการเข้ารับราชการเป็นตำรวจหวังจะได้เกียรติ ได้ยศ เหมือนความหวังของคนทั้งหลายในขณะนั้น โดยยึดถือพระบรมราโชวาท ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ ซึ่งได้ทรงปรารภว่า "สิบพ่อค้า ไม่เท่าพระยาเลี้ยง" แต่ชีวิตของคนเรานั้น ขึ้นอยู่กับกรรมและการลิขิตของตนเอง ความเบื่อหน่ายต่อราชการงานเมือง คุณโกวิทได้ลาออกจากราชการเสียตั้งแต่อายุยังน้อย ส่วนข้าพเจ้านั้นทนอยู่ ทนทำ จึงทำให้เราทั้งสองซึ่งเป็นเพื่อนคู่ชีวิตกันมาแต่น้อยได้แยกอาชีพกัน คุณโกวิทได้เริ่มประกอบอาชีพในทางการค้า และได้ดำรงชีพด้วยการเป็นพ่อค้าที่ซื่อสัตย์จนถึงแก่กรรม แต่นั่นแหละ ถึงจะเบื่อหน่ายต่อราชการงานเมือง แรงกระตุ้นหรือผลบุญแต่ชาติปางก่อนที่ติดตามมาคุณโกวิทยังได้รับเลือกตั้งรับการแต่งตั้งเป็นเทศมนตรีตำบลอรัญประเทศถึง ๔ สมัย เรียกได้ว่าเป็นคนของประชาชน ซึ่งเราต้องปรับเอาว่า ชาตินี้เป็นสิ่งไม่

แน่นอน การจะลิขิตอย่างเดียวนั้นไม่ได้ อาจจะต้องรับผลบุญแต่ชาติปางก่อน ซึ่งไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ทัน

คุณโกวิทเป็นคนจิตใจประเสริฐ สมชื่อ สมสกุล มีจิตเป็นสมาธิ เยือกเย็น หนักแน่น การรับราชการก็ดี การค้าขายก็ดี ดำเนินไปตามครรลองของอาชีพ เป็นคนไม่โลภโมโทสัน ไม่อิจฉาริษยาคู่ต่อสู้ เฉพาะอย่างยิ่งเป็นคนมักน้อย ในสมัยที่โลกกำลังฟุ้งเฟ้อเห่อเหิม ทุกคนต้องมีรถยนต์ คุณโกวิทกลับใช้จักรยานสองล้อจากบ้านไปที่ทำงานและร้านค้า ทั้งๆ ที่อยู่ในฐานะพอที่จะใช้รถยนต์ได้ แต่ก็ไม่ใช้จนฟุ่มเฟือย ทำตัวพอเหมาะสมและแสวงหาความสุขตามอัตภาพ จึงเป็นบุคคลที่ควรแก่การสรรเสริญ

คุณโกวิทสมรสกับคุณระเบียบก็เป็นยอดสามีที่ดี ให้ความนับถือ ยกย่อง ให้ความไว้วางใจต่อคุณระเบียบและบุตรทุกคน เกือบจะกล่าวได้ว่า คุณโกวิทไม่เคยดุด่าว่ากล่าว ดูแลให้การศึกษาที่ดีต่อบุตรทุกคน เป็นสิ่งที่ภริยาและบุตรควรภูมิใจและเชิดชู คุณโกวิทได้ทำหน้าที่สามีที่ดี พ่อที่ดี มีความประพฤติดี มีอาชีพที่สุจริต ไม่ด่างพร้อย ควรแก่การสรรเสริญทั้งเทวดาและมนุษย์ ถึงแม้ว่าร่างกายและวิญญาณจะละจากโลกนี้ไปแล้ว แต่คุณงามความดียังเป็นที่รักอาลัยของพรรคพวกเพื่อนฝูง เฉพาะอย่างยิ่ง คือ ภริยา บุตร ธิดา อันคุณงามความดีของคุณโกวิทนั้น ตรงกับคำตรัสของสมเด็จพระบรมศาสดาที่ว่า

รูปํ ชีรติ มจฺจานํ นามโคตฺตํ น ชีรติ

รูปนามย่อมย่อยยับได้ แต่ชื่อและโคตรไซร้ บ่สิ้นสูญหาย ฯ

ในโอกาสพระราชทานเพลิงศพ คุณโกวิท จิตต์ประเสริฐ ในวันนี้ ข้าพเจ้าขอส่งความระลึกถึง ไม่ว่าดวงวิญญาณของคุณโกวิทจะสิงสถิตอยู่ ณ ภพใดๆ หากสามารถเป็นไปได้ ขอให้ดวงวิญญาณนั้นๆ จงรับรู้ จงภูมิใจ จงปีติ

เพราะได้ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ ควรแก่การสรรเสริญของมวลหมู่เทวดาและมนุษย์ และด้วยอำนาจทานบารมีที่ได้กระทำในภพนี้ รวมทั้งผลบุญที่หลงเหลือในภพก่อน ขอให้วิญญาณอันบริสุทธิ์ของคุณโกวิท จิตต์ประเสริฐ จงไปสู่สุคติภูมิในสัมปรายภพ ซึ่งมวลหมู่มนุษย์และเทวดาพึงปรารถนาด้วย เทอญ.

พ.ต.อ. (พิเศษ) ศุภชัย ชิโนรักษ์

๒ ถนนศรีโสธร ตำบลหน้าเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา

แสนอาลัยคุณโกวิท

แสนอาลัยโกวิทจิตต์ประเสริฐ
น้ำใจเลิศยากจะหาผู้ใดเหมือน
เป็นทั้งญาติทั้งมิตรผิดคอยเตือน
อุตส่าห์เยือนถามทุกข์สุขทุกเวลา

ด้วยโอบเอื้อเจือจุนบุญคุณหนัก
ยากที่จักเปรียบเทียบแสวงหา
เธอกอปรแต่คุณธรรมพร่ำเมตตา
อนิจจามาลาลับไม่กลับคืน

ขอวิญญาณบริสุทธิ์ผุดผ่อง
โปรดรับสนองคำรำพันที่สุดฝืน
แสนอาลัยอาวรณ์ทุกค่ำคืน
จำกล้ำกลืนขื่นสะกดอารมณ์

ขอเทพพรหมแห่งแคว้นแดนสรวง
สวรรค์ทั้งปวงโปรดให้สุขสม
นำวิญญาณสู่สุคติภพอันอุดม
พิมานบรมสุขทุกทิพาราตรีกาล

ไพเราะ และ น้อง ๆ

คำไว้อาลัย

แด่

คุณโกวิท จิตต์ประเสริฐ

คุณโกวิท จิตต์ประเสริฐ นับเป็นผู้ที่คุ้นเคยรู้จักกันมาอย่างดีแทบจะถือว่าเป็นญาติผู้ใหญ่คนหนึ่งของผม ซึ่งผมได้เคยไปเยี่ยมบ้านคุณโกวิทฯ และครอบครัว ทั้งที่วัฒนานครและอรัญประเทศเป็นประจำ แม้แต่เมื่อคุณโกวิทฯ ฉลองอายุแซยิดที่สำนักสงฆ์จิตตะภาวัน ผมก็ได้มีโอกาสมาร่วมด้วย ทั้ง ๆ ที่ขณะนั้นผมรับราชการอยู่สถานกงสุลใหญ่ ณ เมืองสุวรรณเขต ประเทศลาว

หลังจากผมได้ย้ายไปประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ อิสลามาบัด ประเทศปากีสถาน ตั้งแต่ปี ๒๕๑๙ แล้วก็ไม่ค่อยได้พบกัน เพราะผมไม่มีโอกาสมาเยี่ยมบ้าน แต่ก็ได้สอบถามข่าวคราวถึงคุณโกวิทฯ จากคุณณรงค์ โรจนวิภาค ที่เป็นผู้ที่รู้จักคุ้นเคยเปรียบเหมือนญาติอีกผู้หนึ่งอยู่ตลอดเวลา จึงได้ข่าวจากคุณณรงค์ฯ ว่าคุณโกวิทฯ ป่วยเข้าไปรักษาตัวอยู่ในโรงพยาบาล สถาบันมะเร็งแห่งชาติ ซึ่งผมก็ไม่ได้ติดใจอะไรนัก เพราะเห็นว่าอายุก็เลย ๖๐ ปีแล้ว ก็อาจจะมีการเจ็บป่วยกันบ้างเป็นของธรรมดา แต่ต่อมาคุณณรงค์ฯ ก็เขียนจดหมายเล่าไปให้ฟังอีกว่า นายแพทย์ตรวจแล้วพบว่าคุณโกวิทฯ เป็นมะเร็ง ผมชักใจไม่ดีเสียแล้ว เพราะเท่าที่ทราบมาโรคนี้ไม่เคยปรานีคนไข้เลย ผมจึงได้สอบถามคุณณรงค์ฯ ถึงการเจ็บป่วยนี้มาตลอด และให้ความหวังว่าผมต้องได้กลับมาเยี่ยมแน่ ๆ เพราะระยะนั้นผมก็ได้รับคำสั่งให้ย้ายกลับเข้ามารับราชการในกระทรวงฯ แล้ว แต่ต่อมาอีกไม่นานไม่ทันที่ผมจะกลับ คุณณรงค์ฯ ก็ได้เขียนจดหมายไปบอกว่าคุณโกวิทฯ ได้ถึงแก่กรรมเสียแล้ว ผมตกตะลึง และ

ไม่สามารถจะอธิบายความรู้สึกได้ว่า รู้สึกเสียใจหรือเศร้าสลดเพียงใด ไม่นึกว่าจะรวดเร็วเช่นนั้น

คุณโกวิทฯ นี้ไม่ว่าใครได้คบหาแล้ว ทุกคนจะต้องยอมรับว่าเป็นผู้ใหญ่ที่โอบอ้อมอารี ช่วยเหลือเพื่อนฝูงไม่ว่าจะด้อยวัยกว่าก็ตาม อย่างเต็มใจ ไม่เคยโกรธเคยว่าใครเลย อย่างดีก็เพียงแต่หัวเราะ เพราะเท่าที่รู้จักมักคุ้นกันมาเกือบ ๒๐ ปี ผมยังไม่เคยเห็นคุณโกวิท ฯ โกรธใครแม้แต่ครั้งเดียว เป็นผู้ที่รักใคร่เอาใจใส่ดูแลครอบครัวอย่างดี เป็นผู้ที่ยึดมั่นในศาสนาพุทธ คือเป็นพุทธมามะกะอย่างเต็มตัว จะเห็นว่าได้ช่วยเหลือและทำบุญอยู่มิได้ขาด ซึ่งผู้ครองเรือนทั้งหลายน่าจะได้ถือเอาเป็นตัวอย่างได้ เมื่อผมได้รับข่าวดังกล่าวนี้จึงทำให้อดคิดไม่ได้ว่าทำไมคนดี ๆ มีคุณธรรม ประกอบสัมมาชีวะเช่นนี้ จึงต้องจากไปในระยะเวลาอันสั้นเกินควร ไม่มีโอกาสที่จะทำคุณความดี และปฏิบัติหน้าที่อันเป็นประโยชน์ต่อสังคมเป็นเวลายืนนานอีกต่อไป

อย่างไรก็ดี ผมเชื่อว่าคุณความดีและกุศลที่คุณโกวิท ฯ ได้ปฏิบัติและสะสมไว้ในขณะมีชีวิตอยู่คงจะดลบันดาลให้ดวงวิญญาณของคุณโกวิท ฯ ได้ไปสิงสถิตยังสัมปรายภพโน้น และขอให้ถึงซึ่งความสงบสุขตามคติวิสัยด้วย เทอญ.

นายเชย ซื่อตรง

กระทรวงการต่างประเทศ

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๒

อาลัย แด่ คุณโกวิท จิตต์ประเสริฐ

ข้าพเจ้าได้รับข่าวการถึงแก่กรรมของคุณโกวิท จิตต์ประเสริฐ รู้สึกตกใจมาก เพราะเป็นเรื่องที่ไม่น่าเชื่อ ช่างเป็นการจากไปอย่างรวดเร็วเกินคาด ซึ่งข้าพเจ้าพบคุณโกวิท จิตต์ประเสริฐ และครอบครัวเมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ ในงานสมรสบุตรสาวข้าพเจ้า ต่อมาประมาณ ๒ เดือน ข้าพเจ้าได้ทราบข่าวจากหนูวัชรี จิตต์ประเสริฐ บุตรสาวว่าคุณพ่อป่วย เดินทางจากอรัญญประเทศมารักษาตัวที่โรงพยาบาลโรคทรวงอก นนทบุรี ข้าพเจ้าได้ไปเยี่ยมอยู่เสมอ อยู่ต่อมาได้ย้ายจากโรงพยาบาลโรคทรวงอก นนทบุรี เข้ารักษาตัวที่โรงพยาบาล สถาบันมะเร็งแห่งชาติ พอเปลี่ยนโรงพยาบาลข้าพเจ้าเริ่มไม่สบายใจ และข้าพเจ้าได้ไปเยี่ยมอย่างเช่นเคย ข้าพเจ้าได้ไปเยี่ยมครั้งสุดท้าย พอรุ่งขึ้นได้รับข่าวว่าคุณโกวิท ฯ ได้ถึงแก่กรรมเสียแล้ว

คุณโกวิท จิตต์ประเสริฐ รู้จักกับข้าพเจ้ามาประมาณ ๓๐ ปี ข้าพเจ้าสนิทสนมกันมากทั้งครอบครัว ข้าพเจ้าพบกับคุณโกวิท ฯ ประมาณเดือนละครั้ง เพราะบ้านคุณโกวิท ฯ หลังเก่าอยู่ใกล้กับบ้านข้าพเจ้า คุณโกวิท ฯ ประกอบกิจการค้าอยู่ที่อรัญญประเทศ เดือนหนึ่งจะมาเยี่ยมครอบครัวในกรุงเทพมหานครเป็นประจำมิได้ขาด

คุณโกวิท จิตต์ประเสริฐ เป็นคนสุภาพเรียบร้อย อารมณ์เยือกเย็นและเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือเพื่อนฝูงเสมอ ข้าพเจ้ายังไม่เห็นคุณโกวิท ฯ โกรธใครเลยตั้งแต่รู้จักกันมา ข้าพเจ้าเคยร่วมเดินทางไปทำบุญเมื่อคุณโกวิท ฯ อายุครบ ๖๐ ปี ที่สำนักสงฆ์จิตตะภาวัน ชลบุรี คุณโกวิท ฯ เป็นผู้ที่ยึดมั่นในทางพุทธศาสนาตลอดมา ข้าพเจ้าเสียดายอย่างมากที่คนดีอย่างคุณโกวิท ฯ มา

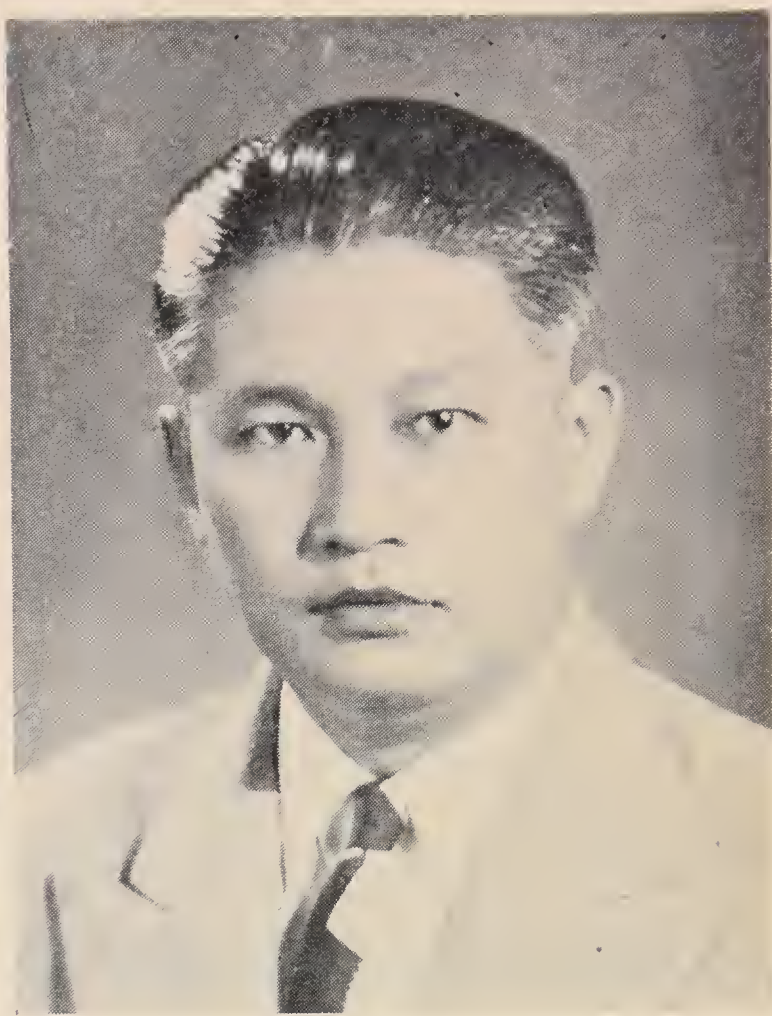
ด่วนจากญาติมิตรไปเร็วเหลือเกิน น่าจะอยู่สร้างประโยชน์ให้กับสังคมมากกว่านี้ จากความดีซึ่งเพรียบพร้อมทุกอย่างในตัวคุณโกวิท ฯ ที่ปฏิบัติตลอดมาในเมื่อครั้งมีชีวิตอยู่ ขอกุศลทานนิสงส์ดลบันดาลให้คุณโกวิท ฯ ได้ประสบแต่ความสุขในสัมปรายภพนั้น เทอญ.

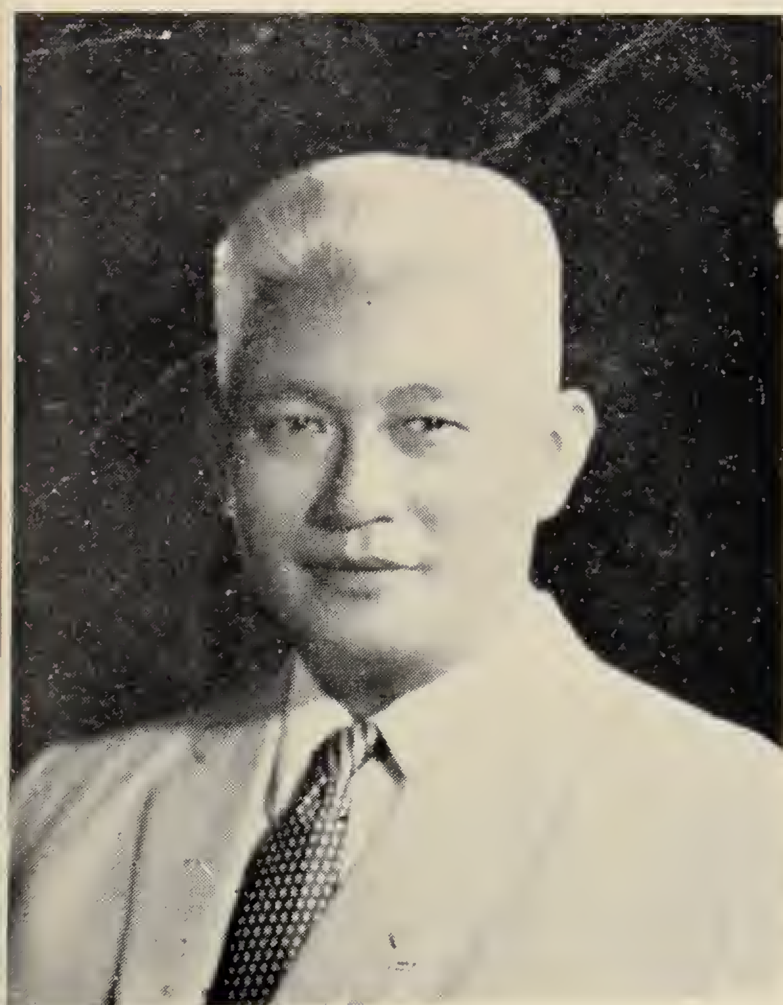
ณรงค์ โรจนวิภาค

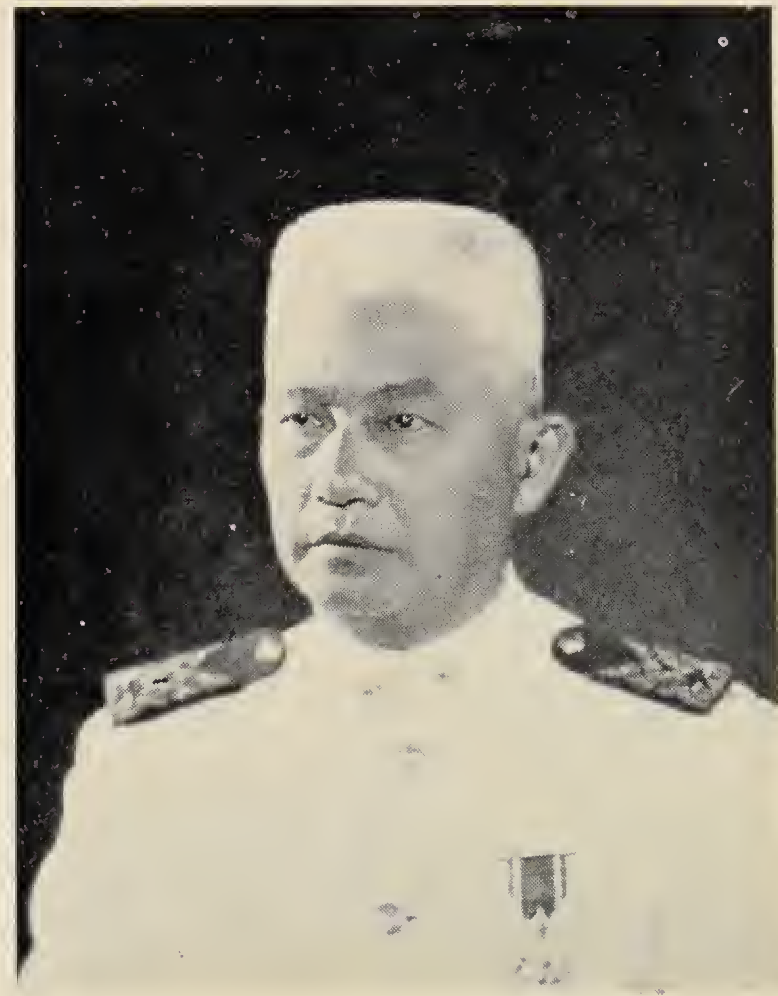
กระทรวงการต่างประเทศ

๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๒

มะเร็งที่ปอด

โดย

น.พ. สมบัติ ผดุงจันทร์

แต่เดิมเชื่อกันว่ามะเร็งที่ปอดเป็นโรคที่พบได้น้อยมากในประเทศไทย ต่อมาภายหลังวิทยาการทางแพทย์ได้พัฒนาก้าวหน้ามากขึ้นเป็นลำดับ จึงได้พบว่ามะเร็งที่ปอดเป็นโรคที่พบได้ไม่น้อยเลยในประเทศไทย จากสถิติของกระ-ทรวงสาธารณสุขปรากฏว่า มะเร็งที่เคยเป็นสาเหตุการตายของประชากรไทยซึ่งไม่เคยติดอันดับในอดีตกำลังเพิ่มอันดับและความสำคัญขึ้นมาเรื่อย ๆ ตามความเจริญด้านวัตถุของเมืองไทย และปรากฏว่ามะเร็งที่ปอดพบมากเป็นอันดับที่สองของมะเร็งทั้งหมดในผู้ป่วยที่เป็นชายไทย (จากเอกสารสถิติมะเร็งของสถาบันมะเร็งแห่งชาติ)

มะเร็งที่ปอดมีอยู่ด้วยกันหลายชนิด ชนิดที่พบได้บ่อยที่สุดได้แก่มะเร็งของปอดแรกเกิดที่หลอดลม จากการศึกษาและข้อมูลสถิติสนับสนุนมีเหตุผลพอที่จะกล่าวได้ว่า มะเร็งที่ปอดมักจะเป็นกับผู้ที่ชอบสูบบุหรี่เป็นประจำ แต่เราก็พบมะเร็งที่ปอดในคนที่ไม่เคยสูบบุหรี่มาก่อนเลยก็มี อย่างไรก็ตามเราก็ยังไม่มีหลักฐานที่แน่นอนว่า การสูบบุหรี่จะทำให้เป็นมะเร็งที่ปอด น่าจะกล่าวได้แต่เพียงว่า ผู้ที่สูบบุหรี่เป็นประจำมีโอกาสที่จะเป็นมะเร็งที่ปอดมากกว่าผู้ที่ไม่สูบบุหรี่

เกี่ยวกับอายุ ส่วนมากแล้วมะเร็งที่ปอดเราพบในผู้ป่วยที่มีอายุตั้งแต่ ๔๐ ปีขึ้นไป มีน้อยรายที่เราพบในอายุต่ำกว่า ๔๐ ปีลงมา จากสถิติของผู้ป่วยที่เป็นมะเร็งที่ปอดจากโรงพยาบาลโรคทรวงอก จากการศึกษาในผู้ป่วยจำนวน ๑,๐๕๕ คน ปรากฏว่า อายุที่พบได้มากระหว่าง ๕๐–๖๐ ปี รองลงมาคือระหว่าง ๖๑–๗๐ ปี และปรากฏว่าผู้ที่สูบบุหรี่ประมาณ ๓๐ ปีขึ้นไป มีอัตราเป็นมะเร็งที่ปอดมากที่สุด สำหรับเกี่ยวกับเพศ ปรากฏว่าเป็นในอัตราส่วนประมาณ ๓.๖ : ๑ และจากจำนวนผู้ป่วยดังกล่าว พบว่ามีเพียงประมาณ ๑๐% เท่านั้นที่ได้รับการรักษาทางศัลยกรรมได้ ส่วนมากแล้วจะพบว่ามะเร็งจะอยู่ในขั้นที่ไม่สามารถจะให้การรักษาทางศัลยกรรมได้

อาการของโรค ส่วนมากของผู้ป่วยที่ทำการรักษาด้วยวิธีศัลยกรรมมักจะไม่มีอาการหรือมีอาการเพียงเล็กน้อย หลังที่ตรวจพบได้จากการฉายเอ๊กซเรย์ที่ปอด

ก. อาการเบื้องต้น

๑) อาการไอ แต่อาการไอก็ไม่เป็นอาการที่ชี้ชัดลงไปได้แน่เสมอ เพราะอาการไอเป็นอาการที่ทุก ๆ คนมีได้เสมอ ๆ ในเมื่อเป็นหวัด เป็นหลอดลมอักเสบ หรือเป็นโรคปอดอื่น ๆ เช่น วัณโรค เป็นต้น อาการไอของโรคนี้ต่อมาก็กลายเป็นเรื้อรัง มีเสมหะ อาจจะขาวบ้างหรือเขียวบ้าง ส่วนการไอเป็นเลือดพบได้น้อยมาก แต่ถ้ามีอาการไอเป็นเลือดก็จะเป็นเครื่องชี้บ่งถึงโรคนี้ได้แน่นอนยิ่งขึ้น และมักจะพบในรายที่ผู้ป่วยเป็นมากและเป็นมานานแล้ว

๒) อาการแน่นหรือเจ็บในอก ซึ่งมักจะเป็นอาการที่ผู้ป่วยจะมาพบแพทย์ ซึ่งหมายถึงว่ามีน้ำอยู่ในช่องปอด แต่อาการเช่นว่านี้ถ้าเกิดแก่เด็กหรือในหนุ่มสาว เราควรนึกถึงวัณโรคปอด ซึ่งพบได้ในบ้านเราบ่อยและมากที่สุด หรือโรคปอดบางอย่าง แต่ถ้าเราพบในคนที่มีอายุตั้งแต่ ๔๐ ปีขึ้นไป เราควรนึกถึงมะเร็งที่ปอดมากกว่าอย่างอื่น ๆ

๓) อาการหอบ อาจเกิดพร้อมกับการที่มีน้ำในช่องปอดเพราะปอดถูกกดให้แฟบก็ได้ หรืออาจเกิดจากก้อนเนื้อมะเร็งลุกลามไปอุดหลอดลม ทำลมเข้าออกไม่ได้ เนื้อปอดสำหรับการหายใจเหลือน้อยลงไม่เพียงพอกับความต้องการของร่างกาย ถ้าอาการหอบปรากฏว่ามีมาก นั่นแสดงว่าปอดได้เสียไปมากแล้ว หรือโรคนี้ลุกลามจากปอดข้างหนึ่งไปยังอีกข้างหนึ่งก็ได้

๔) การเบื่ออาหาร เราไม่ค่อยพบในโรคนี้โดยเมื่อแรกเป็นหรือเป็นมากแล้วผู้ป่วยก็ยังกินอาหารได้ดี ไม่เหมือนกับมะเร็งของอวัยวะอื่น ๆ ฉะนั้นในตอนแรกผู้ป่วยจึงไม่ค่อยจะซูบผอมและน้ำหนักตัวจะไม่ลดลง

ข. อาการอื่น ๆ ที่บ่งว่าเป็นมะเร็งของปอดมากแล้ว

๑) เสียงแหบ เป็นเพราะมะเร็งลุกลามมายังประสาทเลี้ยงกล่องเสียง

๒) กลืนอาหารลำบาก เนื่องจากมะเร็งลุกลามไปสู่หรือกดหลอดอาหารทำให้กลืนอาหารลำบาก

๓) อาการบวมที่หน้า–คอ และอกส่วนบน เนื่องจากเลือดดำคั่งเพราะเส้นเลือดดำใหญ่ที่นำเลือดจากร่างกายส่วนเข้าสู่หัวใจถูกกด ทำให้เลือดไหลเข้าหัวใจได้ไม่สะดวก

๔) อัมพาต เนื่องมาจากมะเร็งแพร่กระจายไปยังสมองหรือไขสันหลัง

๕) อาการเจ็บปวด เนื่องมาจากมะเร็งแพร่กระจายไปยังกระดูก

การวินิจฉัย

นอกจากอาการที่ทำให้สงสัยดังกล่าวแล้ว เครื่องช่วยวินิจฉัยที่สำคัญที่สุดในเบื้องต้นก็คือการถ่ายภาพรังสีปอด และต่อไปอาจเป็นการตรวจโดยการใช้กล้องส่องเข้าไปดูหลอดลมโดยตรง หรือการตัดเอาชิ้นเนื้อของบางส่วนที่สงสัย เช่นการตัดเอาต่อมน้ำเหลืองไปตรวจดูเซลล์ของมะเร็ง เป็นต้น

การรักษา

๑) ทางศัลยกรรม
๒) รังสีบำบัด
๓) การรักษาโดยทางยา (เคมีบำบัด)

การรักษาทางศัลยกรรม ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่า การรักษาโรคมะเร็งโดยวิธีการผ่าตัดเป็นวิธีที่ได้ผลดีที่สุด เช่น ถ้าเป็นที่ปอด เราก็ตัดเอาปอดออก แต่โอกาสที่ผู้ป่วยจะรับการรักษาดังกล่าวมีน้อยมาก เราทำได้เพียงประมาณร้อยละ ๑๐ ส่วนที่เหลือมักมาพบแพทย์ในระยะที่สายเกินไป

การรักษาโดยรังสีบำบัด มักจะใช้วิธีการรักษาโดยวิธีนี้ในผู้ป่วยที่เป็นมากเลยระยะที่จะทำการผ่าตัดได้ และชนิดของเซลล์มะเร็งเหมาะกับแสงรังสีและผู้ป่วยแข็งแรงพอที่จะทนต่อการฉายรังสีได้ รังสีบำบัดจะได้ประโยชน์มากในการช่วยบรรเทาอาการ เช่นอาการปวด เนื่องจากมะเร็งลุกลาม

การรักษาโดยเคมีบำบัด ได้แก่การรักษาด้วยยา (ยาที่ใช้ในการรักษามะเร็งทุกชนิดเป็นอันตรายต่อร่างกาย) ฉะนั้น การใช้ยารักษาจำเป็นต้องอยู่ในความดูแลของแพทย์อย่างใกล้ชิด การใช้ยารักษามะเร็งก็เป็นอีกวิธีหนึ่งที่

ทำให้โรคบรรเทาลงได้ ทำให้มะเร็งไม่ลุกลามต่อไปชั่วระยะเวลาหนึ่ง แต่ทั้งนี้ก็แล้วแต่ชนิดของเซลล์มะเร็งนั้น ๆ

การพยากรณ์โรค

เนื่องจากมะเร็งที่ปอดเป็นโรคร้ายแรงนอกจากความทรมานอันเกิดขึ้นตามที่ได้กล่าวแล้ว เราอาจจะสรุปความรุนแรงของโรคโดยวัดระยะเวลาของการคงชีพได้โดยประมาณ

– สำหรับในผู้ป่วยที่ทำการผ่าตัดเอามะเร็งออกได้เป็นที่พอใจ ระยะคงชีพประมาณ ๕ ปี หลังผ่าตัดโดยประมาณ แต่ทั้งนี้อาจเพิ่มหรือลดลงตามชนิดของความรุนแรงของเซลล์มะเร็ง

– ในรายที่ไม่ได้รับการรักษา ระยะเวลาของการคงชีพเฉลี่ยโดยประมาณ เริ่มแต่ปรากฏอาการและการวินิจฉัยโรค ประมาณ ๑ ปี และทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับชนิดของเซลล์มะเร็งด้วยเช่นกัน

สรุปข้อแนะนำในการป้องกันตนเอง

๑) ถ้าท่านยังไม่เคยสูบบุหรี่ก็ยังไม่ควรริเริ่ม

๒) ถ้าท่านสูบบุหรี่อยู่แล้วควรหาทางเลิก หรืออย่างน้อยก็ลดจำนวนลง

๓) ถ้าท่านมีอายุ ๔๐ ปีขึ้นไป แม้ไม่มีอาการก็น่าจะถ่ายภาพรังสีปอดดูปีละครั้ง

๔) ถ้ามีอาการไอหรือเป็นหวัดนาน ควรปรึกษาแพทย์

พุทธภาษิต

๑. ทิวาตปติ อาทิจฺโจ รตฺติมาภาติ จนฺทิมา
สนฺนทฺโธ ขตฺติโยตปติ ฌายีตปติ พฺราหฺมโณ
อถสพฺพมโห รตฺตึ พุทฺโธ ตปติเตชสา

พระอาทิตย์ย่อมรุ่งเรืองกลางวัน พระจันทร์ย่อมสว่างกลางคืน กษัตริย์ทรงเครื่องรบแล้วย่อมสง่า พราหมณ์ผู้เข้าฌานย่อมรุ่งเรือง พระพุทธเจ้าย่อมรุ่งเรืองด้วยพระเดชตลอดกลางวันแลกลางคืนทั้งสิ้น

๒. ปฏิรูปเวเสเทเส อริยมิตฺต กโรสิยา
สมฺมาปณิธิ สมฺปนฺโน ปุพฺเพปุญฺญ กโตนโร
ธญฺญํ ธนํ ยโส กิตฺติ สุขญฺ เจตํ ธิวฑฺตติ

นรชนใดอยู่ในประเทศอันสมควร พึงทำอริยชนให้เป็นมิตร ถึงพร้อมด้วยการตั้งตนไว้ชอบ เป็นคนได้ทำบุญไว้ก่อน ย่อมได้บรรลุผล ๔ อย่าง คือ ธัญญชาติ ทรัพย์ ยศ เกียรติ สุขกาย สุขใจ

๓. มนาปทายี ลภเตมนาปํ อคฺคสฺสทาตา ลภเต ปุนคฺคํ
วรสฺสทาตา วรลาภี จโหติ เสฏฺฐนฺทโท เสฏฺฐมเปติฐานํ

ผู้ให้ของที่พอใจ ย่อมได้ของที่พอใจ ผู้ให้วัตถุอันเลิศ ย่อมได้วัตถุอันเลิศ ผู้ให้ของดีย่อมได้ของดี ผู้ให้ฐานะอันประเสริฐ ย่อมได้ฐานะอันประเสริฐ

๔. นปุปฺผคนฺโธปฏิวาตเมติ น จนฺทนํ ตครมลฺลิกาวา
สตญฺจ คนฺโธ ปฏิวาตเมติ สพฺพาทิสา สปฺปุริโสปวายติ

กลิ่นดอกไม้ย่อมไปทวนลมไม่ได้ กลิ่นจันทน์หรือกฤษณาแลกลำพักก็ไปทวนลมไม่ได้ ส่วนว่ากลิ่นของสัตตบุรุษทั้งหลายย่อมไปทวนลมได้ เพราะสัตตบุรุษย่อมฟุ้งเฟื่องไปได้ทุกทิศ

ตำรายาของหลวงบุเรศบำรุงการ

(พิมพ์โดยได้รับอนุญาตจาก พ.ญ. เรณู ดิสสะมาน)

ขนานที่ ๑ ยาแก้โรคมะเร็งและวัณโรค

๑. ต้นทองพันชั่ง
๒. ต้นเหงือกปลาหมอ
๓. หัวยาข้าวเย็นทั้งสอง
๔. พญารากดำหรือผีหมอบ

หนักอย่างละ ๑๐๐ กรัม

๕. ขันทองพยาบาท
๖. กำแพงเจ็ดชั้น
๗. หัวร้อยรู
๘. ไม้สักหิน
๙. โรคทั้งสอง
๑๐. พยับเมฆ หรือ หญ้าหนวดแมว

หนักอย่างละ ๕๐ กรัม

ใส่น้ำ ๓ ส่วน เคี่ยวเหลือน้ำ ๑ ส่วน เทเอาน้ำขึ้นไว้แล้วใช้น้ำอีก ๓ ส่วน เคี่ยวจนเหลือ ๑ ส่วน เอากากยาทิ้งไป เอาน้ำที่เคี่ยว ๒ ครั้งมารวมกัน คงอุ่นแต่น้ำยาไม่ต้องเติมน้ำอีก รับประทานวันละ ๒–๓ ครั้ง ก่อนอาหาร ครั้งละค่อนแก้ว เติมน้ำผึ้งครั้งละ ๑ ช้อนโต๊ะ ถ้าเป็นมากให้เพิ่มตัวยาขึ้นอีกเท่าตัว หรือ ๔ เท่าตัว

ท่านหญิงที่ประจำเดือนไม่ปกติ มุตกิต ระดูขาว หมดประจำเดือน ขูดมดลูก ควรรับประทานน้ำหนักที่กล่าวแล้วนี้ รับประทาน ๒-๓ เดือน ต่อครั้ง จะไม่เป็นโรคมะเร็งและวัณโรค มีคนเป็นมะเร็งในมดลูก รับประทานยานี้แล้วได้ผลดีมาแล้ว

ขนานที่ ๒ ยาแก้โรคเบาหวาน

๑. ต้นทองพันชั่ง
๒. ต้นเหงือกปลาหมอ
๓. หัวยาข้าวเย็นทั้งสอง
๔. พยับเฆมหรือหญ้าหนวดแมว
๕. ผลมะแว้งเครือ
๖. หัวร้อยรู

หนักอย่างละ ๑๐๐ กรัม

ต้มเคี่ยวอย่างที่กล่าวมาแล้วในขนานที่ ๑ ขับรุ ถ่ายโลหิต รับประทานอย่างโรคมะเร็ง พร้อมกับรับประทานยาหม้อนี้แล้ว ให้ใช้ต้นคื่นไฉ่ ๑ กำมือ ตำ และคั้นน้ำผสมน้ำผึ้งแท้ ๑-๒ ช้อนโต๊ะ วันละ ๒-๓ ครั้ง ก่อนอาหาร ๗-๑๐ วัน ให้ตรวจน้ำตาล ถ้าลดก็รับประทานต่อไปอีก ๑ เดือน หมั่นตรวจปัสสาวะ แล้วรับประทานต่ออีก ๒ เดือน จะหายขาด

ขนานที่ ๓ ยาแก้กลาก เกลื้อน ขี้เรื้อน หิด หาย

๑. ต้นรากใบทองพันชั่ง
๒. รากใบชุมเห็ดเทศ

๓. เมล็ดลำโพง

๔. ขมิ้นชัน

๕. ยาฉุน

หนักอย่างละ ๒ บาท

๖. กำมะถันเหลือง

๗. กำมะถันแดง

๘. กระเทียม

๙. เกลือ

หนักอย่างละ ๑ บาท

๑๐. เมล็ดกระเบา

๑๑. เมล็ดกระเทียม

หนักอย่างละ ๑๐ บาท

ตำป่นรวมกันเคี่ยวน้ำมันบัว น้ำมันมะพร้าว หรือน้ำมันกระเบาอย่างดี โรคเรื้อนกวาง หรือโรคมะเร็งที่มีแผล เพื่อให้หายเร็ว กินยาขับถ่ายโลหิตสำหรับโรคเบาหวานเสียก่อน หรือจะใช้ตำรับโรคมะเร็ง แต่ได้ใช้ขนาดมาก ๑๐๐ กรัม กับ ๕๐ กรัม สำหรับเป็นแผลมะเร็งภายนอก กินยาแก้โรคมะเร็งแล้วใช้ยาทา

ขนานที่ ๔ ยาบำรุงโลหิต

๑. เบ็ญจกูล สิ่งละ ๑ บาท

๒. โกฏทั้ง ๕

๓. เทียนทั้ง ๕ สิ่งละ ๒ สลึง

๔. ลูกจันทน์ หนัก ๑ สลึง

๕. ดอกจันทน์ หนัก ๑ สลึง

๖. กระวาน หนัก ๑ สลึง

๗. กานพลู หนัก ๑ สลึง

๘. เลือดแรด

๙. ดอกคำไทย

๑๐. ดอกพิกุล

๑๑. ดอกบุนนาค

๑๒. ดอกสาระภี

๑๓. ดอกบัวหลวง

๑๔. ดอกมะลิ

๑๕. ดอกจำปา

๑๖. ดอกกระดังงา

๑๗. กฤษณา

๑๘. กะลำผัก

๑๙. ชลูด

๒๐. ขอนดอก

๒๑. อบเชยเทศ

๒๒. ชะเอมเทศ

๒๓. จันทน์ทั้ง ๒ = จันทน์ขาว–จันทน์แดง

๒๔. ขมิ้นเครือ

หมายเลข ๘–๒๔ หนักสิ่งละ ๑ บาท

๒๕. ฝางแดง หรือ ฝางเสน

๒๖. นนทรี

หนักอย่างละ ๒ บาท

ต้มรับประทานเช้า–เย็น ก่อนอาหาร ถ้ารับประทานยาแก้มะเร็งขนานที่ ๑ เสียก่อนยิ่งดี

ขนานที่ ๕ ยาบำรุงกำลัง เจริญอาหาร ทำให้นอนหลับ แก้ปวดเมื่อย เจ็บหลัง

๑. หัวแห้วหมู

๒. พริกไทย

๓. รากก้างปลาแดง

๔. รากข่อย

๕. รากมะเดื่อปล้อง

หนักสิ่งละเท่า ๆ กัน บดเป็นผง คลุกน้ำผึ้ง ปั้นลูกกลอนขนาดปลายนิ้วก้อย รับประทานเช้าและก่อนนอน ครั้งละ ๓ เม็ด

ขนานที่ ๖ ยาแก้งูกัด

เมื่อถูกงูกัด ให้ใช้ต้นเสลดพังพอนตำผสมสุราคั้นน้ำให้ผู้ถูกงูกัดกินแล้วเอากากพอกที่ปากแผล หรือตำต้นเสลดพังพอนพอกแผลอีกก็ได้ แต่

ก่อนที่จะพอกควรตรวจดูก่อนว่า เขี้ยวงูฝังอยู่ที่แผลหรือไม่ ถ้ามีต้องเอาออกก่อนแล้วจึงพอก

นอกจากต้นเสลดพังพอนแล้ว จะใช้ต้นเถาคันแดงตำ ผสมน้ำซาวข้าวกรอกให้ผู้ถูกงูกัดกิน แล้วใช้กากพอก ก่อนพอกให้ตรวจเขี้ยวดังกล่าวแล้วข้างต้น

ขนานที่ ๗ เป็นโรคปวดเข่า ปวดแขน ความดันโลหิตสูง โรคหัวใจอ่อน นอนไม่หลับ อ่อนเพลีย เป็นหวัด คัดจมูก โลหิตออกตามไรฟัน ประจำเดือนออกมากจนเป็นลิ่ม เป็นแผลหายช้า ควรรับประทาน น้ำผึ้ง ๒ ช้อนชา น้ำส้มแอ๊ปเปิ้ลผสมน้ำอุ่นค่อนแก้ว ดื่มวันละ ๒–๓ ครั้ง

ขนานที่ ๘ ยาแก้หืด ต้มกินต่างน้ำ

๑. เถาวัลย์เปรียง หนัก ๒ บาท ๑ สลึง
๒. แก่นแสมสาร หนัก ๖ บาท ๒ สลึง
๓. ฝางเสน หนัก ๒ บาท ๒ สลึง
๔. ใบมะคำไก่ หนัก ๒ บาท ๒ สลึง
๕. หัวแห้วหมู หนัก ๒ บาท

ขนานที่ ๙ ยาตัดราก แก้หืด

๑. ใบหนาด ๔ ใบ
๒. รากมะดัน หนัก ๒๐ บาท
๓. สารส้ม หนัก ๑ สลึง

ยาแก้หืดมี ๒ ขนาน ขนานที่ ๑ ต้มกินไปจนกว่าจะหาย แล้วจึงใช้ขนานที่ ๒ ต้มกินไปจนกว่าจะหายขาด

ขนานที่ ๑๐ ยาแก้โรคเบาหวาน

๑. ใบเตยหอม ๒๓ ใบ
๒. ใบสัก ๗ ใบ

หั่นแค่ ๒ องคุลี คั่วให้ดี ใช้ชงน้ำร้อนแทนชา แก้โรคเบาหวานดีนักแล

ขนานที่ ๑๑ ยาอายุวรรณะ

ทิ้งถ่อน ตะโกนา บอระเพ็ด เม็ดข่อย แห้วหมู พริกไทย หัวกระชาย เสมอภาค บดเป็นผง ผสมน้ำผึ้ง ปั้นลูกกลอนรับประทานก่อนนอนทุก ๆ วัน แก้ปวดเมื่อยร่างกาย เจริญอาหาร อายุยืน แข็งแรง

ขนานที่ ๑๒ ยาแปลงร่าง

๑. ลูกจันทน์
๒. ดอกจันทน์
๓. ลูกกระวาน
๔. กานพลู
๕. ชะเอมเทศ
๖. หัสคุณเทศ
๗. เปลือกสมุลแว้ง

๘. พริกไทยอ่อน

๙. มหาหิงค์

หนักสิ่งละ ๒ บาท

บดเป็นผงผสมน้ำผึ้ง ปั้นลูกกลอนขนาดปลายนิ้วก้อย รับประทานเช้าเย็น ทำให้นอนหลับ ทานอาหารได้ ร่างกายสดชื่น ไม่แก่ชรา

ขนานที่ ๑๓ ยาแก้อัมพาต

แก่นจันทน์ กรุงเขมา แก่นสน กระพังโหม รวม ๔ อย่าง ต้มใส่น้ำ ๓ ส่วน เคี่ยวเหลือ ๑ ส่วน กินครั้งละถ้วยชา ก่อนอาหาร เช้า เย็น กิน ๒–๓ หม้อหาย

ขนานที่ ๑๔ ยาอัมพาต

หัวหอม รากขี้กาแดง รากมะอึก แก่นสน สมอไทย บอระเพ็ด รวม ๖ อย่าง อย่างละ ๔ บาท ต้มใส่น้ำ ๔ ส่วน เคี่ยวให้เหลือ ๑ ส่วน กินเช้า เย็น ก่อนอาหาร ครั้งละ ๑ ถ้วยชา กิน ๓–๔ หม้อหาย

ขนานที่ ๑๕ ยาแก้อัมพฤกษ์ อัมพาต มือชา เท้าชา

๑. สะค้าน

๒. ชะพลู

๓. เทียนเยาวภานี

๔. โกฏสอ

๕. ว่านน้ำ

๖. หัวข่าเล็ก

๖ อย่าง หนักอย่างละ ๑ บาท

๗. ไม้ฉำฉา

๘. ขิงแห้ง

๙. เกลือเยาวกาสา

๑๐. เกลือสินเธาว์

๑๑. เกลือธรรมดา

๕ อย่าง หนักอย่างละ ๒ บาท

๑๒. หัสคุณประสะแล้ง	หนัก ๓ บาท
๑๓. หัวดองดึง	หนัก ๓ บาท
๑๔. เปล้าน้อย	หนัก ๗ บาท
๑๕. มหาหิงศ์	หนัก ๘ บาท
๑๖. พริกไทยอ่อน	หนัก ๗ บาท
๑๗. จิงจ้อ	หนัก ๘ บาท
๑๘. ดีปลี	หนัก ๘ บาท

บดเป็นผงผสมน้ำผึ้ง ปั้นลูกกลอนขนาดปลายนิ้วก้อย รับประทานก่อนนอนทุก ๆ วัน ครั้งละ ๓ เม็ด

ขนานที่ ๑๖ ยาต้มแก้มะเร็ง วัณโรค

ท่านให้เอา ลิ้นทะเล	หนัก ๒ บาท
ขนเม่น	หนัก ๒ บาท
เกล็ดนิ่ม	หนัก ๒ บาท

อกเต่า	หนัก ๒ บาท
อกตะพาบน้ำ	หนัก ๒ บาท
เงี่ยงปลากระเบน	หนัก ๒ บาท
เงี่ยงปลาพยูร	หนัก ๒ บาท
หัวยาข้าวเย็นเหนือ	หนัก ๒ บาท
หัวยาข้าวเย็นใต้	หนัก ๒ บาท
หญ้ามะเขือเดือนห้า	หนัก ๒ บาท
ครุตักน้ำ (กระออม)	หนัก ๒ บาท
หญ้าลิ้นงูเห่า	หนัก ๕ บาท
ต้นงูเหลือมคายพิษ	หนัก ๕ บาท
หัวพุทธรักษาดอกแดง	หนัก ๕ ตำลึง
หัวพุทธรักษาดอกเหลือง	หนัก ๕ ตำลึง

(หั่นชิ้นบาง ๆ ตากให้แห้ง หรือ หมาด ๆ)

ใส่น้ำ ๔ ส่วน ต้มเคี่ยวให้เหลือ ๑ ส่วน ทำอย่างนี้ ๔ ครั้ง แล้วเอาน้ำมารวมกันอุ่นไม่ต้องเติมน้ำ กากยาทิ้งไป กินเช้า–เย็น ก่อนอาหารครั้งละ ๑ ถ้วยชา เวลาจะกินให้เศกพระคาถาดังนี้ พระพุทธัง เป็นยา พระธัมมัง รักษา พระสังฆัง หาย

ขนานที่ ๑๗ ยาแก้อัมพาต

๑. ผักเสี้ยนผีทั้ง ๕	หนัก ๑ กิโลกรัม
๒. ใบหนาด	หนัก ๒ บาท

๓. ฝักราชพฤกษ์ ๓ ฝัก

๔. เถาวัลย์เปรียง หนัก ๑ ตำลึง

๕. ยาดำ หนัก ๒ บาท

ยา ๕ อย่างนี้ต้มรับประทานเช้า เย็น ก่อนอาหาร ครั้งละ ๑ ถ้วยชา ตามตำราบอกว่า ๓-๔ หม้อก็หาย

